
Ortaçağda batı en karanlık dönemini yaşarken, doğuda bilim tüm hızıyla gelişiyor, güneş doğudan yükseliyordu.

MÜSLÜMAN BİLİMADAMLARI

CEZERİ:

Tarihteki en önemli mucitlerden biri 1136 Cizre doğumlu olan cezeridir. Cezeri düşünceleri ve uygulamaları ile günümüz modern bilime büyük katkılar sağlamıştır. İcatlarını “Mekanik hareketlerden Mühendislikte faydalanmayı içeren kitap” isimli eserinde ortaya koydu. Bazı makinelerinde hidromekanik etkilerle denge kurmak ve harekette bulunma sisteminde bulunan cezeri, bazılarında ise şamandıra ve palangalar arasında dişli çarklar kullanarak karşılıklı etkileme sistemi kurmaya çalıştı. En önemli mekanizmaları arasında otomatik hizmetli su saati ve günümüze birebir etki eden su çarkı ile işleyen tulumba su robotudur. Cezerinin yaptığı makineler günümüzde kullanılan robotik ve sibermetik birimlerinin temel taşlarını oluşturmaktadır.

LAGARİ:

Doğum ve ölüm tarih net bilinmemekle beraber 4. Murat döneminde yaşadığı bilinen ve 17. Yüzyılda roketle ilk dikey uçuşu başarıyla sonuçlandıran ilk insan ilk bilgindir, “Lagari Hasan Çelebi”. Bu uçuşunu 1633 yılında dönemin Osmanlı Padişahı 4. Murad’ın kızının doğum günü kutlamalarında sergilemiştir. Yaklaşık 300 metre kadar havalanmış ve 20 saniye kadar havada kalmayı başarmıştır. Kendisine bağladığı kanatlar sayesinde ise yere güvenli bir şekilde inmeyi başarmıştır. Barut macunlarından hazırlanmış fişekler vasıtasıyla uçtuğu rivayet edilen bu Osmanlı Bilimadamının yaşamı hakkındaki bilgiler çağdaşı gezgin Evliya Çelebi’nin seyahatnamesinde anlattıklarına dayanır. Evliya Çelebiye göre 1633 yılında 4. Murad’ın kızı Kaya Sultan’ın doğumu nedeniyle şenlikler sırasında 50 okka barut macunundan 7 kollu bir fişek icat etmişti. Gökyüzüne çıktıktan sonra kalan barutlarında ateşledi ve gökyüzüne çıkmadan önce Padişah’ım seni hüdaya ısmarladım İsa Nebi’yle konuşmaya gidiyorum demiş. Yere indiğinde ise “Padişahım İsa nebi sana selam etti” diye şaka yapmıştır.

ZEHRAVİ:

Cerrahi biliminin atası kabal edilen El-Zevravi 936 yılında Endülüs'te doğmuştur. Cerrahi bilim dalının Avrupa da yetişmesi onun kitabının Latinceye çevrilmesi sayesinde gerçekleşmiştir. El Zehravi'nin 500 yıl boyunca Avrupa üniversitelerinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Kitabında tanıtılan 200 civarındaki cerrahi aletin bazıları günümüzde geliştirilmiş formlarıyla kullanılmaktadır. Genetik hastalıklara dikkat çeken ilk doktordur Zehravi. Cerrahi'de ameliyat ipliği olarak hayvan bağırsağından yapılan katgüt kullanılması Zehravi'nin kitabından öğrenilmiştir. Zehravi önce Avrupalı cerrahların sonra diğer ülkelerdeki cerrahların gelişmesini sağladığı için cerrahinin atası olarak anılmaktadır.

BATTANİ:

850 Yılında Harran'da doğmuştur, Astrolok ve Matematikçidir. 1 yılı 365 gün 5 saat 46 dakika ve 24 saniye olarak ölçmüştür. Özel bir gözlemevi kurmuş. Güneş, Ay ve gezegenlerin hareketlerini gözlemlemiş yörüngelerini doğru bir biçimde belirlemeye çalışmıştır. Mevsimlerin süresini büyük bir doğrulukla hesaplamıştır. Aynı zamanda matematikçi de olan Battani; Sinüs, Kosinüs, Tanjant, Kotanjant, Sekant ve Kosekant gerçek anlamda ilk defa kullanan bilimadamının Battani olduğu söylenmektedir. Battani çalışmaları sırasında bazı temel trigonometrik bağıntılara ulaşmış ve bunları astronomik hesaplarda kullanmıştır ve bu tabirleri ve bu tabirleri güneş saati hesaplamasında bulduğu ona uzayan gölge adını verdiği buna modern geometride Tanjant dendiği belirtilir. Battanin'in seneler önce kullandığı buluşları batı asırlarca sonra kullanabilmiş ve onlara sahip çıkmıştır.